

A TURISZTIKAI KONJUNKTÚRA ALAKULÁSA

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

2024. október

Budapest, 2024. november

Készítette a GKI Gazdaságkutató Zrt.

E-mail: gki@gki.hu

Honlap: www.gki.hu

Postacím: 1461, Budapest, Pf. 232.

Készítették:

Dr. Molnár László

Udvardi Attila

Szerkesztette:

Udvardi Attila

A tanulmány a Magyar Turisztikai Szövetség és a VIMOSZ megbízására készült.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI.....	12
TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX.....	13
Módszer.....	13
Az index és összetevőinek alakulása.....	13
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI.....	18
Foglalkoztatás.....	18
Üzleti helyzet, teljesítmény.....	19
Árak, költségek.....	21
Eredményesség.....	27
Fejlesztések.....	29

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

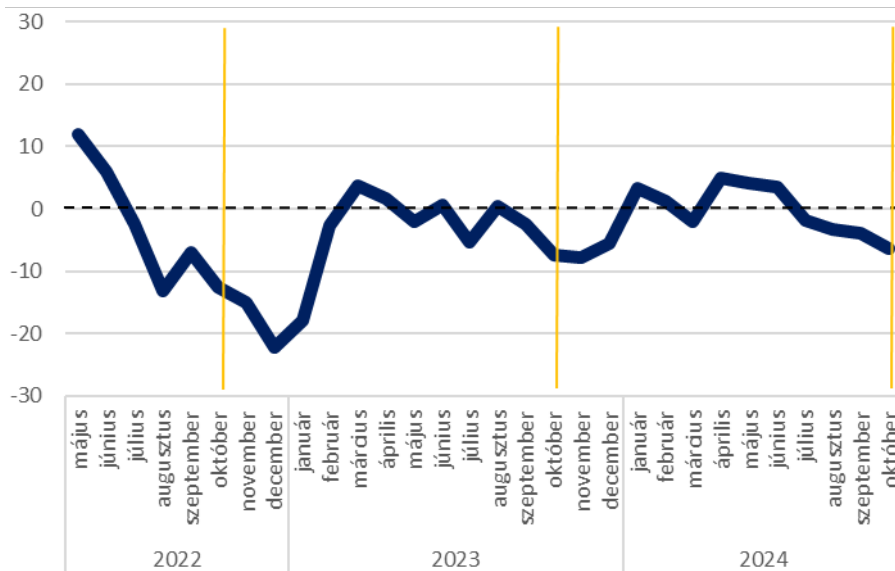
A tágabb értelemben vett turisztikai ágazat (turizmus, vendéglátás, rendezvényszervezés stb. a továbbiakban turizmus) régóta küzd a kevésbé reprezentatív felmérések eredményeiből adódó információhiánnyal. Ezért a Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvánnyal és a GKI Gazdaságkutató Zrt.-vel közösen megalkotta a Turizmus Konjunktúra Indexet, mely havi gyakorisággal méri az ágazatban a konjunktúra várható alakulását, a piac és a közvélemény számára ezzel információt biztosítva a közeljövőben várható trendekről.

A felmérés a turizmust, mint szektort tágan értelmezi, az alábbi alágakat vizsgálja:

- szálláshely szolgáltatás (TEAOR 5500)
- vendéglátás (5600)
- utazásközvetítés, utazásszervezés (7910)
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (8230)
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (9604)

Jelen felméréssel együtt immár mintegy 2,5 éves visszatekintéssel rendelkezünk az index alakulásáról.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

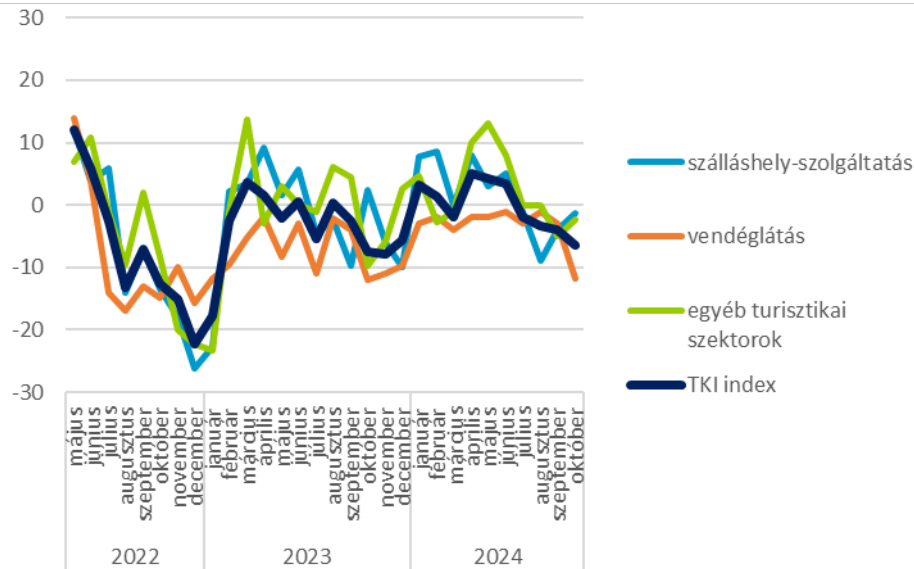

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index 2024. októberben -6 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén negatívnak érezték. Az index értéke 2 ponttal

csökkent az év tizedik hónapjában, ugyanakkor **2 ponttal meghaladja az egy évvel ezelőtti értékét**. A szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorban 3-3 ponttal -4, illetve -2 pontra javult, a vendéglátásban azonban 9 ponttal -12 pontra csökkent az index. Utóbbi éppen egy éve állt ilyen alacsony szinten.

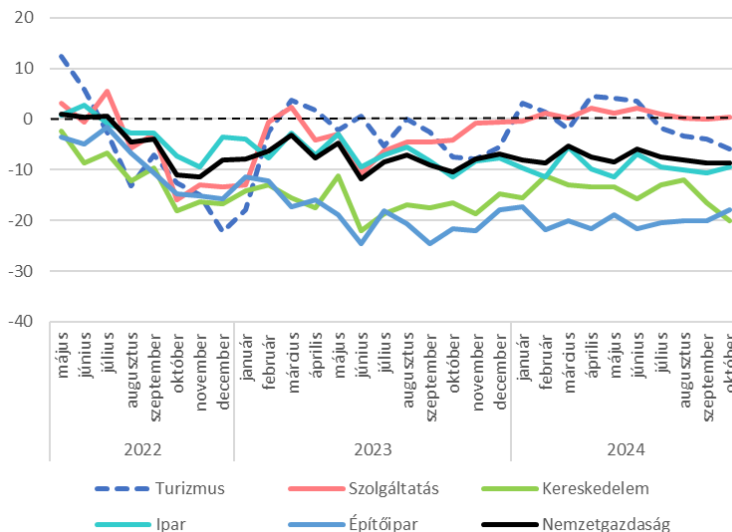
A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index októberben elmaradt a GKI EU számára végzett konjunktúra kutatásában mért **szolgáltatási szektor konjunktúraindexétől** (0 pont), ugyanakkor meghaladta a nemzetgazdasági átlagot képviselő GKI üzleti bizalmi indexet (-9 pont). Magasabb volt továbbá az ipar (-10 pont), valamint jóval magasabb a kereskedelem (-20 pont) és az építőipar (-18 pont) indexeinél.

Ágazatok konjunktúraindexe - 2022. május - 2024. október (pont)

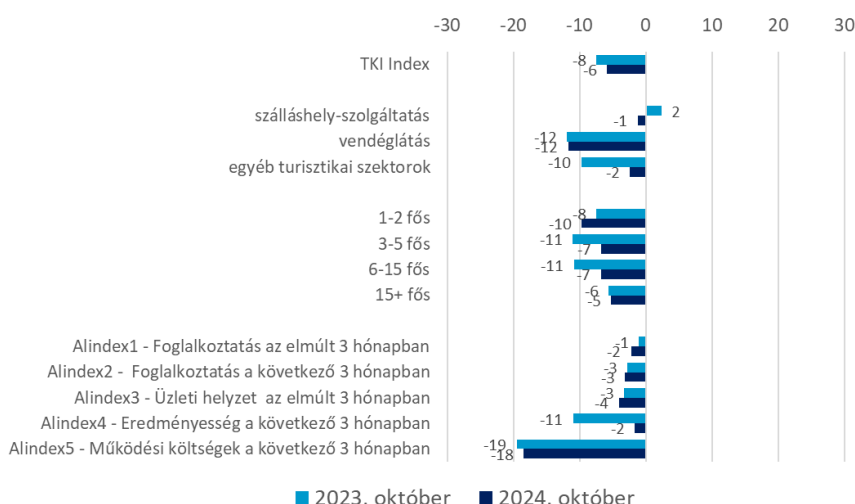

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Amennyiben a 2024. októberi TKI indexet összevetjük az egy évvel korábbival (2023. október), enyhe javulást tapasztalunk.

Az alszektorok közül az egyéb turisztikai szektor indexe nőtt éves összehasonlításban, a vendéglátás stagnált, míg a szálláshely-szolgáltatás csökkent. A méretcsoportok közül az 1-2 fős cégek kivételével mindegyik indexe nőtt. A TKI alindexei közül a közeljövő eredményességi indexe jelentősen, a működési költségeké enyhén javult, míg a további három index enyhén romlott az elmúlt egy év alatt.

A TKI indexek és alindexek éves változása 2023. október és 2024. október között (pont)

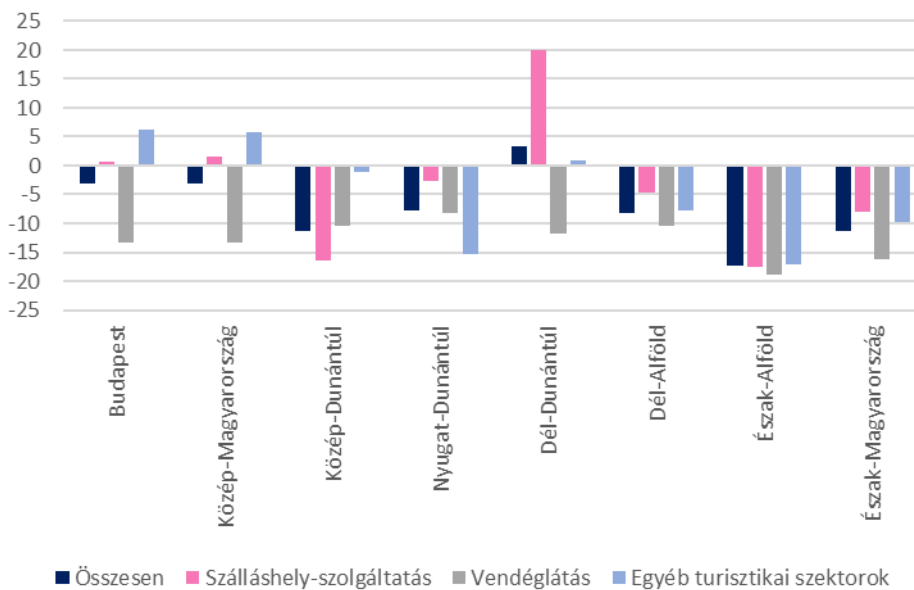
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

Az alszektorok közül az egyéb turisztikai szektor indexe (8 pontos javulás 2023. októberhez képest), a létszámkategóriák közül a 3-5 és a 6-15 fős cégek indexe (4,4 pontos javulás), míg az alindexek közül az eredményesség a következő 3 hónapban alindex (9 pontos javulás) alakult a legkedvezőbben az egy évvel korábbihoz képest.

A teljes turisztikai szektort tekintve hat régió negatív kilátásokat jelzett, egyedül a Dél-Dunántúl várakozásai pozitívak (a szálláshely szolgáltatásnak köszönhetően), de azok is csak enyhén.

TKI index régiók szerint - 2024. október (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A **szálláshely-szolgáltatás konjunktúrája a régiók többségében kedvezőtlen vagy neutrális**, kivételt képez Dél-Dunántúl, ahol épp kedvező. A vendéglátásban minden régió negatív kilátásokat jelzett, míg az egyéb turisztikai alszektorban egy régióban pozitívak, kettőben stagnálás közeledek, négyben pedig negatívak a kilátások.

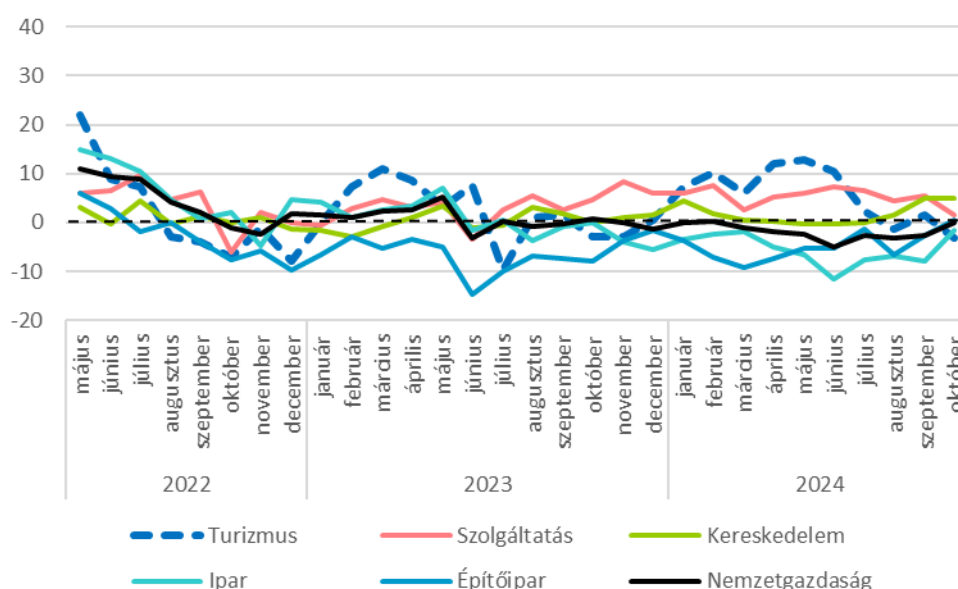
A **foglalkoztatott létszám alakulásának indexe az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **-2 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **kissé csökkent a kereslet¹ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónapozhoz képest 5 ponttal romlott az index értéke.** A mutató enyhén pozitív az egyéb turisztikai alszektorban (+2 pont), míg a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-3, illetve -4 pont). **A következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot mértünk** (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a**

¹ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

cégek enyhén csökkentik állományukat. A helyzet az előző hónaphoz képest 5 ponttal romlott.

A turizmus foglalkoztatási várakozás indexe (-3 pont) 2024. októberben elmaradt a GKI EU számára végzett konjunktúrakutatásában mért, a szolgáltatási szektorra számított index értékétől (+2 pont), valamint a nemzetgazdasági átlagtól is (0 pont). Elmaradt továbbá a kereskedelem, az építőipar és kissé az ipar indexétől is.

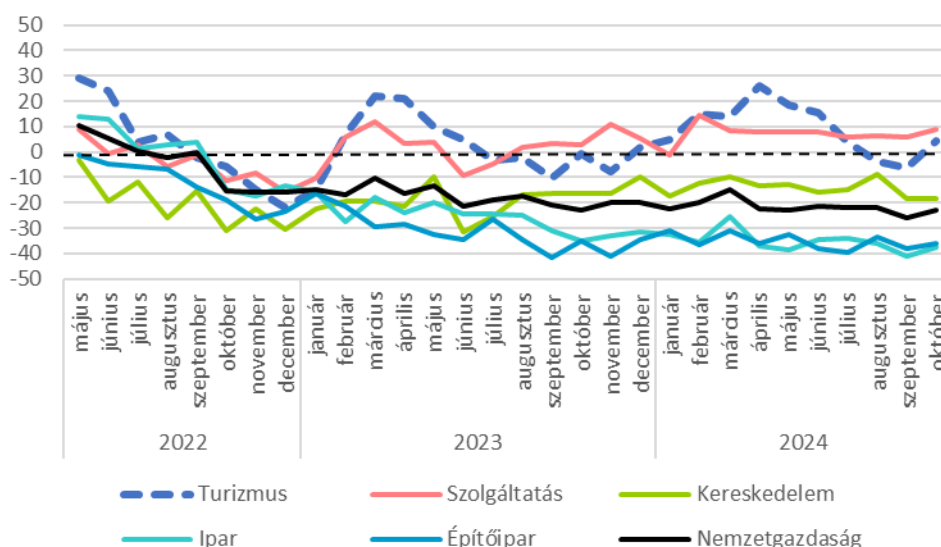
Ágazatok foglalkoztatási várakozás indexe - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) **10 ponttal +4 pontra nőtt 2024. októberben. Az index értéke ezzel 5 ponttal meghaladja a 2023. októberit**, így az ágazat kedvezőbb helyzetét mutatja az egy évvel ezelőttihez képest. Ugyanakkor még ezzel is valamelyest elmarad a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexétől (+9 pont), jelentősen meghaladja ugyanakkor a nemzetgazdasági átlagot (-23 pont), valamint az építőipar (-36 pont), az ipar (-38 pont) és a kereskedelem (-19 pont) átlagait.

Ágazatok teljesítmény várakozás indexe - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest **a szállásadók 44%-a növekedést**, 38%-uk stagnálást, 18%-uk visszaesést vár a vendégéjszakák számában. **A vendéglátásban működők közül 24% vár vendégforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, míg 48% stagnálást, 28%-uk pedig visszaesést vetít előre. Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **27%-a vár ügyfélforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, 49%-uk stagnálást prognosztizál, míg visszaesést 24% vár.

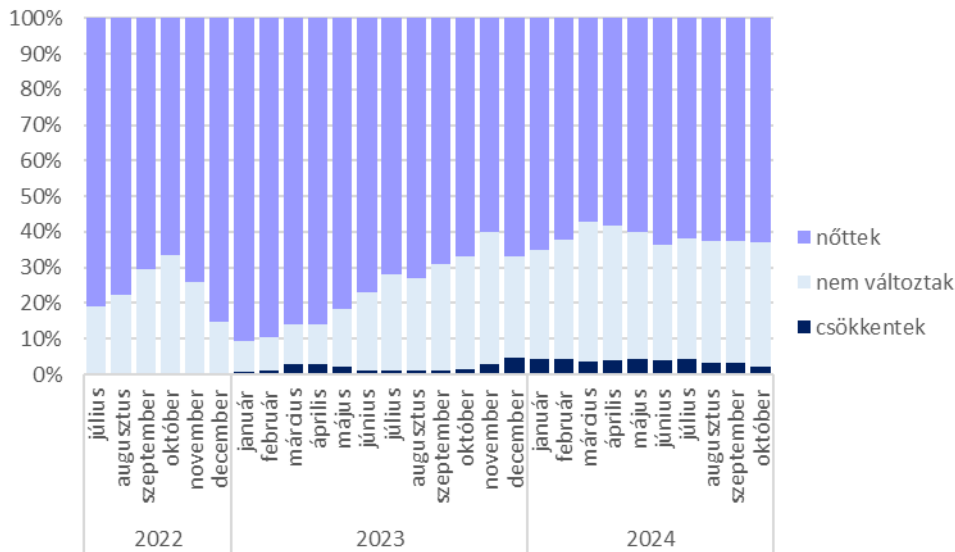
A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. októberben, ugyanakkor nem változott az előző hónaphoz képest. A mutató **két szektorban** (szálláshely-szolgáltatás, egyéb turisztikai szektor) **pozitív, egyben pedig negatív** (vendéglátás). Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult szeptemberhez képest, egyben stagnált, egyben pedig romlott.

A turisztikai cégek 62%-a működési költségei² növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten, 36% esetében nem változtak e költségek, míg 2% jelzett csökkenést. A szálláshely-szolgáltatásban működő cégek 46%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a vendéglátásban működők 68%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 74%-a. **A működési költségek az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten átlagosan 17%-kal nőttek a szektorban** (mely magasabb a szeptemberben mért 14%-nál).

² Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

A működési költségek elmúlt 3 havi változásának arányai az előző év azonos időszakához képest nagyon lassan változtak az elmúlt néhány hónapban, a növekedést jelzők aránya szinte egyáltalán nem változott az elmúlt 5 hónapban.

A működési költségek elmúlt 3 havi alakulásának mozgóátlaga az előző év azonos időszakához képest – 2022. július - 2024. október (megoszlás, %, 3 hónap mozgóátlaga)

Forrás: GKI

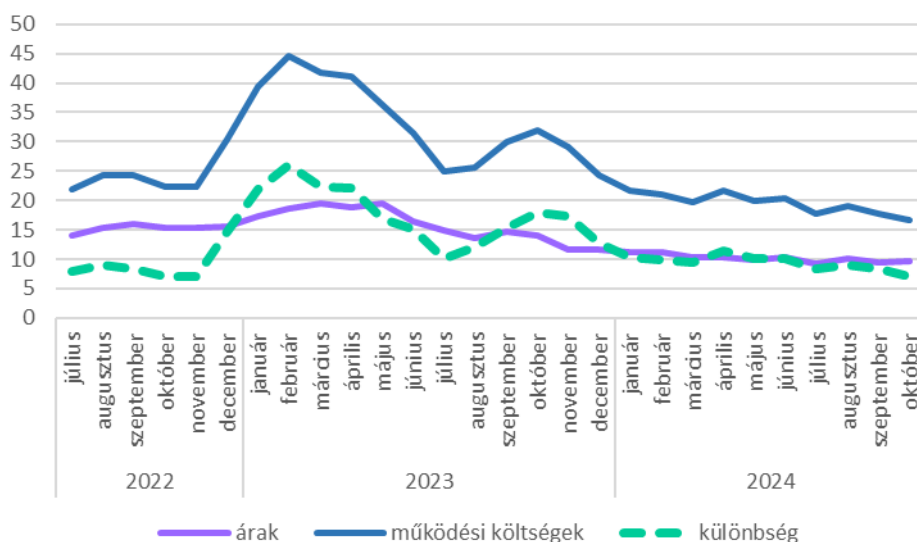
A várt működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -18 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke 11 ponttal romlott az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -22 pont (20 pontos csökkenés szeptemberhez képest), a vendéglátásban -16 pont (8 pontos romlás), míg az egyéb turisztikai szektorban -17 pont (5 pontos romlás).

2024. októberben a turisztikai cégek 58%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (szeptemberben 57% volt ez az arány) **az előző év azonos időszakához mérten**, 40%-uk nem változtatott az árakon, míg csökkenést 2% jelzett. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél kisebb cégek emeltek árat a legkisebb arányban (48%). A 3-5 fős cégeknél 52%, 6-15 fős cégeknél 53%, a 15 főnél nagyobb cégeknél 62% emelt (minden kategóriában emelkedett ez az arány). **Az áremelkedés átlagosan 9%-os volt** (szeptemberben is 9%-ot mértünk) **az előző év azonos időszakához mérten. Vagyis a működési költségek és a szolgáltatási árak emelkedése közötti olló októberben az előző hónaphoz képest szűkült.**

Az áremelés az egyéb turisztikai szektorban, majd a vendéglátásban fedezte legkevésbé a működési költség növekedését. Létszámkategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztatók esetében volt a legkisebb az árak és a

működési költségek változásának különbözete, tehát ők tudták leginkább érvényesíteni áraikban a költségnövekményt.

Árak és működési költségek változása az előző 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2022. május - 2024. október (3 hónap mozgóátlaga, %)

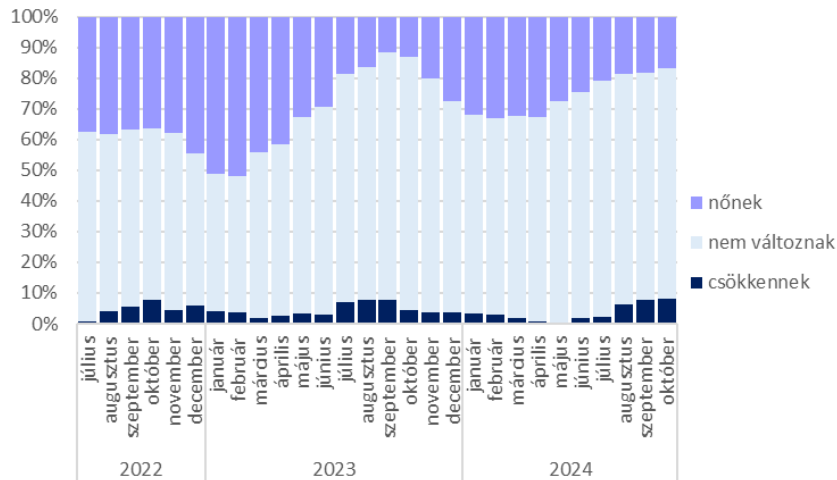

Forrás: GKI

Októberben a turisztikai cégek 18%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát (szeptemberben is 18% volt ez az arány), 80%-uk nem változtat az árakon, míg csökkentést 2% tervez (szeptemberben 10% volt ez az arány). A szálláshely-szolgáltatásban 14% az emelést tervezők aránya, a vendéglátásban 26%, míg az egyéb turisztikai szektorban 11%. **A turisztikai cégek 11%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog** (mely arány 1 százalékponttal alacsonyabb a szeptemberben mértnél).

Az árak következő 3 havi változásának arányait (3 havi mozgóátlag alapján) tekintve jól látszik, hogy április és október között jelentősen csökkent az áremelést tervezők aránya, miközben az árcsökkentést tervező cégek aránya a március és július közötti nagyon alacsony szintről jelentősebb elmozdulást mutatott augusztus-októberben.

Az árak következő 3 havi alakulásának mozgóátlaga – 2022. július - 2024. október (megoszlás, %, 3 hónap mozgóátlaga)

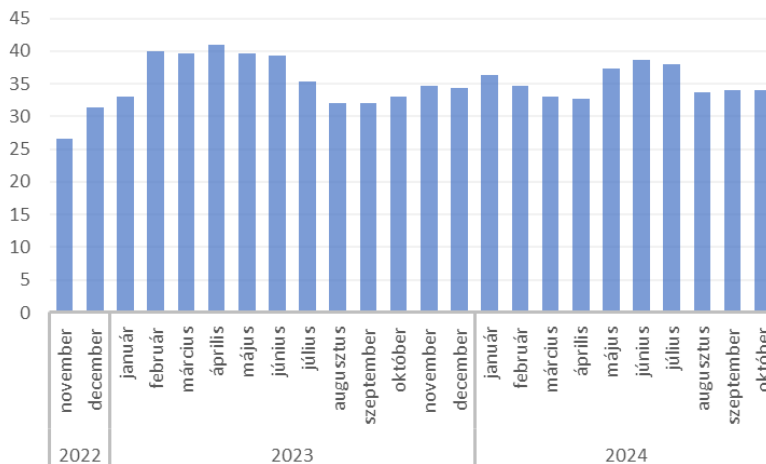

Forrás: GKI

Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -2 ponton áll, mely jelentős, **12 pontos emelkedést jelent szeptemberhez képest** (2023. októberhez képest ez 9 ponttal magasabb). **Szeptemberhez képest a szálláshely-szolgáltatásban 25 ponttal, az egyéb turisztikai szektorban 20 ponttal javult, míg a vendéglátásban 3 ponttal romlott az eredményességi index (+3, -2, illetve -7 pontra).**

A **turisztikai cégek 35%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben**, mely kissé magasabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 34%, illetve magasabb, mint az egy évvel ezelőtti 32%.

Fejlesztést tervező cégek aránya – 2022. november - 2024. október (% , 3 hónap mozgóátlaga)

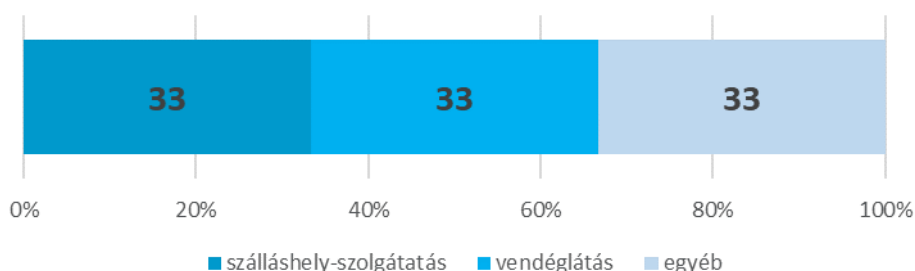

Forrás: GKI

A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI

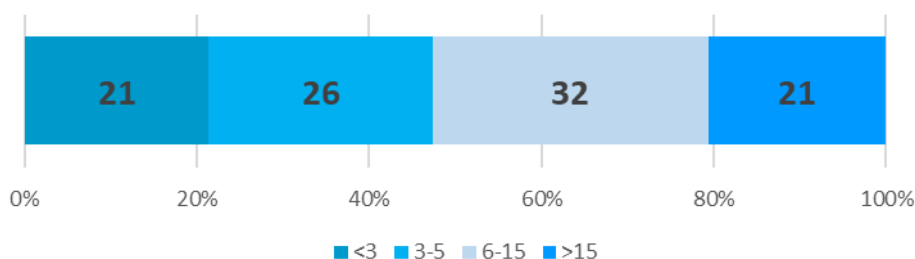
A 2024. októberi felmérésben - hasonlóan a korábbiakhoz - minden alszektor egyharmados arányt képviselt (mivel a válaszadói mintát az árbevétel arányok alapján alakítottuk ki). A válaszadói mintában 21%-ot képviselnek a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, 26%-ot a 3-5 fős vállalkozások, 32%-kal vannak jelen a 6-15 fősök, míg 21%-os arányt képviselnek a 15 főnél nagyobb cégek.

A válaszadó minta megoszlása alágazatok szerint - 2024. október (%)

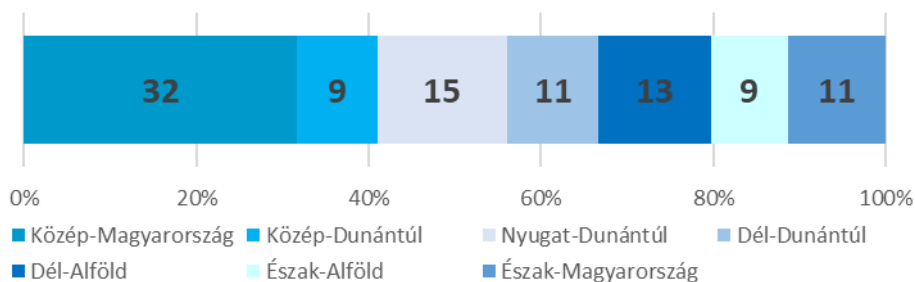
Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása létszám kategóriák szerint - 2024. október (2023. évi foglalkoztatott létszám főben, %)

Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása régiók szerint - 2024. október (%)

Forrás: GKI

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

Módszer

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI) egy kompozit mutató, mely öt különböző alindexének átlagaként kerül kiszámításra. A TKI index kalkulációjánál megfelelő súlyozás használatával figyelembe vesszük a válaszadó cégek méretét (foglalkoztatottak száma), valamint a turizmus és vendéglátás egyes alágazatainak súlyát. Utóbbit a nemzetgazdaságból képviselt részesedés (alszektor értékesítésének összesített nettó árbevétele) alapján állítjuk elő. Ennek értelmében a két legnagyobb alszektor közül a szálláshely szolgáltatás 29%-os, a vendéglátás pedig 43%-os súllyal szerepel a kalkulációban, míg a többi kisebb alszektor összesített súlya 28%.

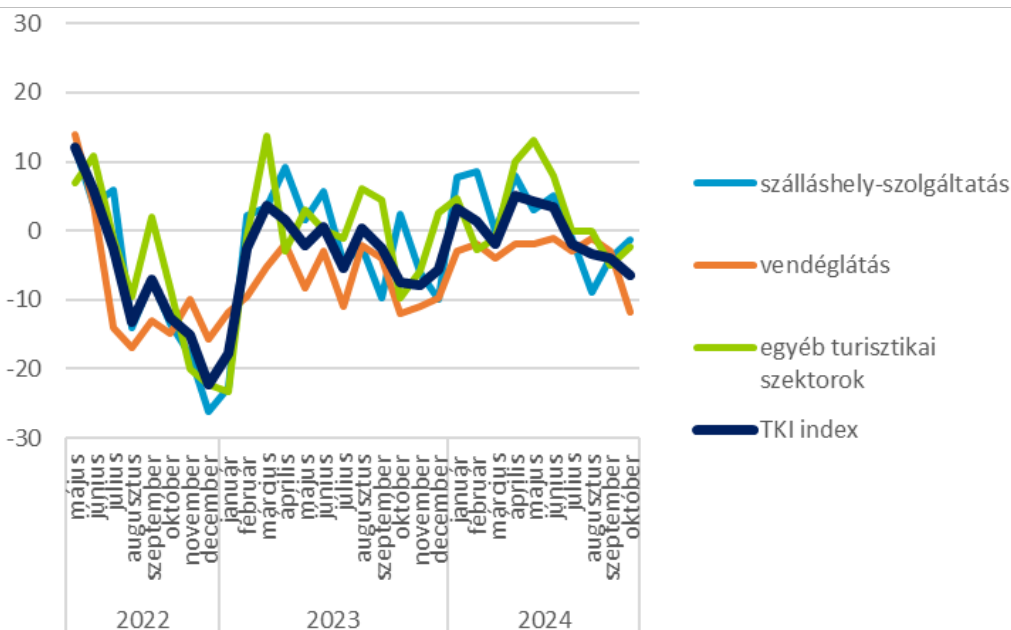
Mind a TKI indexet, mind pedig alindexeit az Európai Unió konjunktúra módszertanához igazodva -100 és +100 közötti skálán értelmezzük (a felmérés kérdőíveiben szereplő, szimmetrikus 1-től 5-ig terjedő skálát transzponáljuk a -100 és +100 közötti skálára). Utóbbi módszertan elősegíti a negatív és a pozitív egyenlegek/válaszok jobb elkülönülését, jobban érzékelteti a havi szintű elmozdulásokat, valamint kiszűri a neutrális válaszokat. Az indexek mellett a többi konjunkturális kérdés elemzésénél is ezt a módszertant használtuk.

A TKI index megalkotásához **öt alindexet használunk, mindegyiknek 20-20% súlyt biztosítva**. Az alindexek a szokásos konjunktúra felmérések alindexeihez hasonlóan mérik egyrészt az **ágazat foglalkoztatási helyzetét** a közelmúltra és a közeljövőre nézve, az ágazat közelmúltbeli és közeljövőbeli **teljesítményét**, valamint a **működési költségek alakulását**. Mivel utóbbit inverz módon értelmezzük (hiszen itt a negatív válasz mutatja a kedvező irányt), ezért értékét az index megalkotásánál -1-gyel szorozzuk.

Az index és összetevőinek alakulása

A TKI index 2024. októberben -6 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén negatívnak érzékelték. Az index értéke **2 ponttal csökkent az év tizedik hónapjában**, ugyanakkor **2 ponttal meghaladja az egy évvel ezelőtti értékét**. A szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorban 3-3 ponttal -4, illetve -2 pontra javult, a vendéglátásban azonban 9 ponttal -12 pontra csökkent az index.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

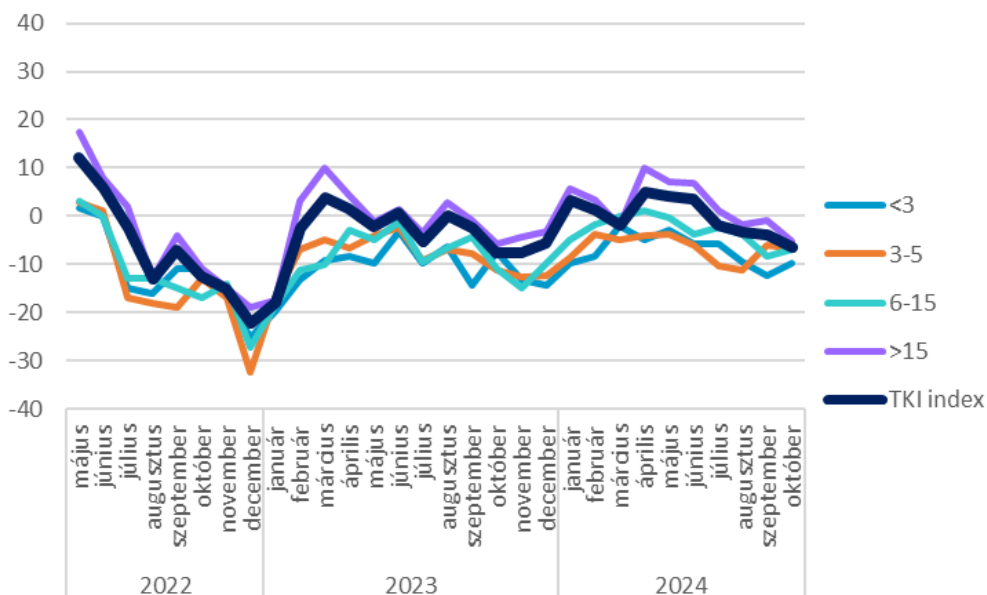

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Létszámkategóriák szerinti bontás alapján **a konjunktúraindex értéke két méretkategóriában enyhén csökkent, kettőben pedig enyhén nőtt.**

A TKI index létszámkategóriák szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

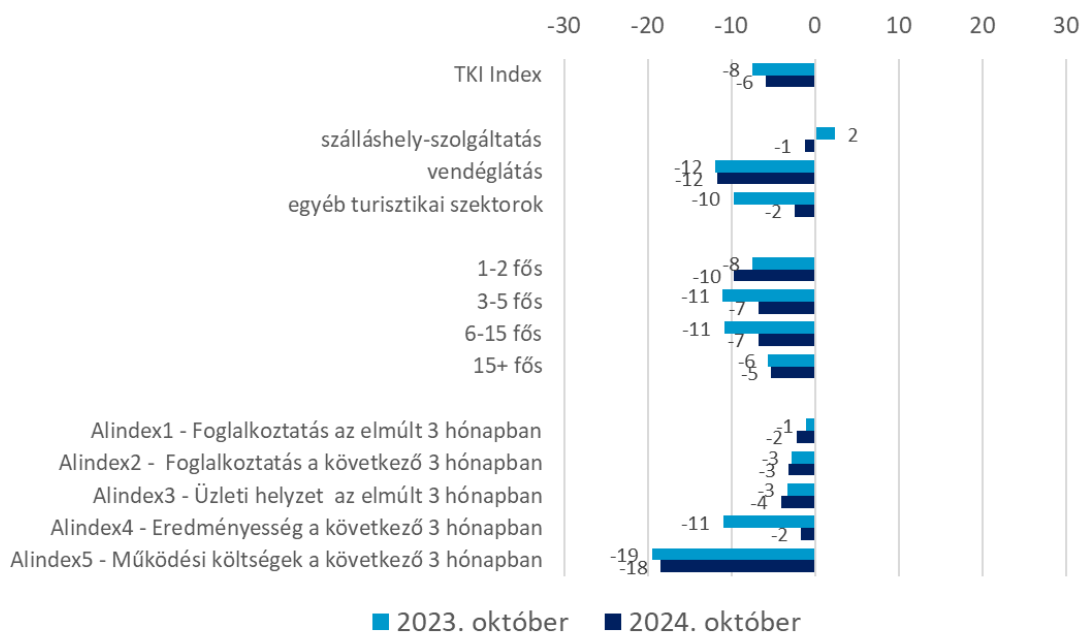
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Amennyiben a 2024 októberi TKI indexet összevetjük az egy évvel korábbival (2023. október), enyhe javulást tapasztalunk. Az alszektorok közül

az egyéb turisztikai szektor indexe nőtt éves összehasonlításban, a vendéglátás stagnált, míg a szálláshely-szolgáltatás csökkent. A méretcsoportok közül az 1-2 fős kivételével mindegyik nőtt. A TKI alindexei közül a közeljövő eredményességi indexe jelentősen, a működési költségeké enyhén javult, míg a további három index enyhén romlott az elmúlt egy év alatt.

A TKI indexek és alindexek éves változása 2023. október és 2024. október között (pont)

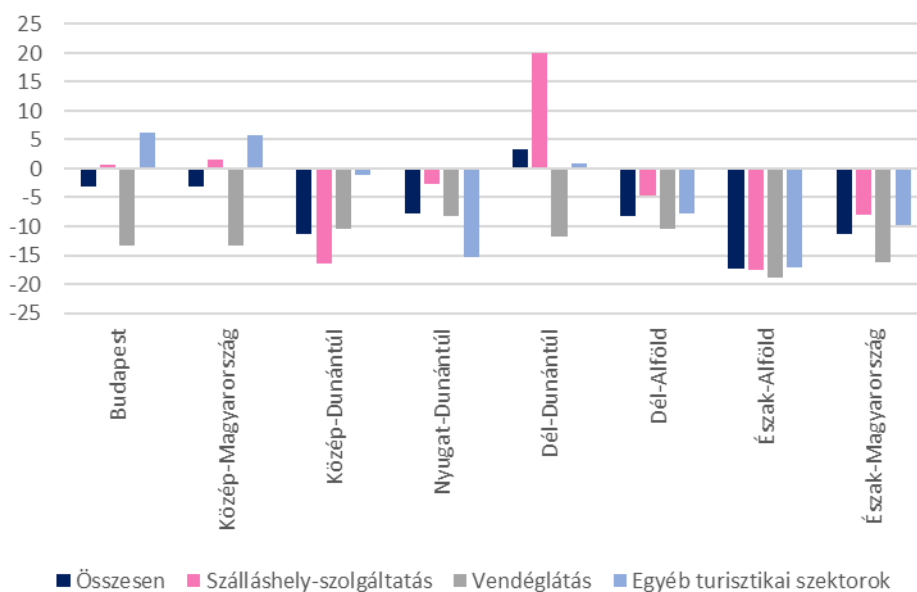

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

A teljes turisztikai szektort tekintve hat régió negatív kilátásokat jelzett, míg Dél-Dunántúl várakozásai enyhén pozitívak (a szálláshely szolgáltatásnak köszönhetően).

TKI index régiók és szektorok szerint - 2024. október (pont)

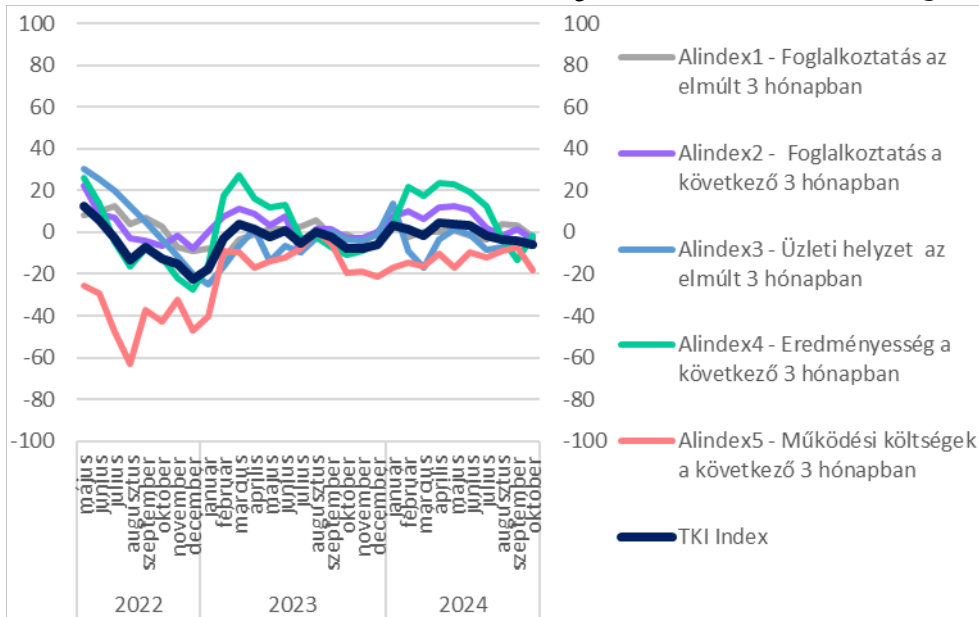
Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index egyes összetevő alindexei -100 és +100 közötti skálán mérve az alábbiak szerint alakultak:

- Index1: A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban index** az előző év azonos időszakához képest **-2 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **kissé csökkent a kereslet³ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónaphoz képest 5 ponttal romlott az index értéke.** A mutató enyhén pozitív az egyéb turisztikai alszektorban (+2 pont), míg a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-3, illetve -4 pont).
- Index2: **A következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot mértünk** (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a cégek enyhén csökkentik állományukat. A helyzet az előző hónaphoz képest 5 ponttal romlott.**

³ Itt azért hasonlítottunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

A TKI index és alindexei - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul, kivéve az Alindex5, ahol fordítva)

- Index3: A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. októberben, ugyanakkor nem változott az előző hónaphoz képest. A mutató **két szektorban** (szálláshely-szolgáltatás, egyéb turisztikai szektor) **pozitív, egyben pedig negatív** (vendéglátás). Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult szeptemberhez képest, egyben stagnált, egyben pedig romlott.
- Index4: Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -2 ponton áll, mely jelentős, **12 pontos emelkedést jelent szeptemberhez képest** (2023. októberhez képest ez 9 ponttal magasabb). **Szeptemberhez képest a szálláshely-szolgáltatásban 25 ponttal, az egyéb turisztikai szektorban 20 ponttal javult, míg a vendéglátásban 3 ponttal romlott az eredményességi index (+3, -2, illetve -7 pontra).**
- Index5: **A várt működési költségek indexe**, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -18 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke 11 ponttal romlott az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -22 pont (20 pontos csökkenés szeptemberhez képest), a vendéglátásban -16 pont (8 pontos romlás), míg az egyéb turisztikai szektorban -17 pont (5 pontos romlás).

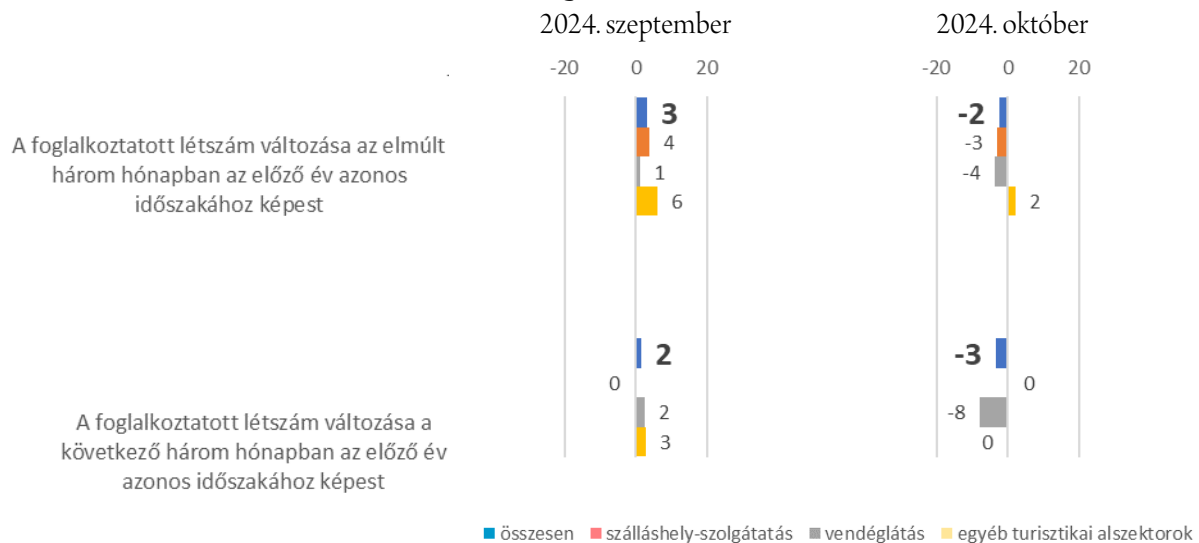
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI

Foglalkoztatás

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 15 főt foglalkoztattak 2023-ban**, a szálláshely-szolgáltatásban 17 főt, a vendéglátásban 13 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél is 14 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 15%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **-2 ponton** áll, mely azt mutatja, hogy **kissé csökkent a kereslet⁴ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az elmúlt hónapoz képest 5 ponttal romlott az index értéke.** A mutató enyhén pozitív az egyéb turisztikai alszektorban (+2 pont), míg a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-3, illetve -4 pont).

Foglalkoztatott létszám változása - 2024. szeptember - 2024. október (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökkent/csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nőtt/nő)

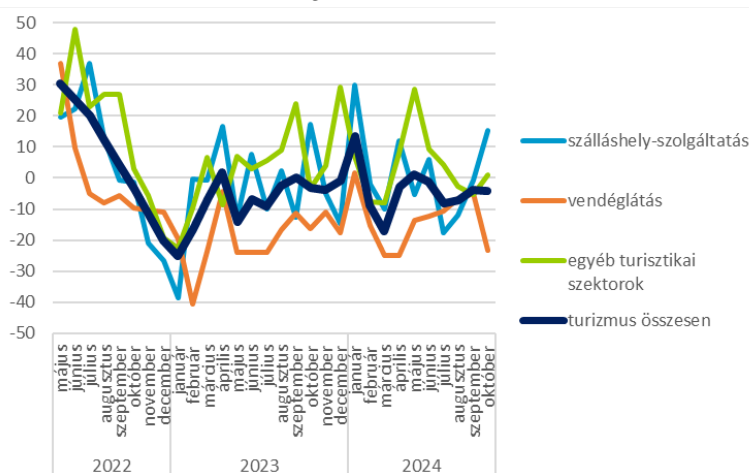
A következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot mértünk (az előző év azonos időszakához képest), **mely azt jelenti, hogy a cégek enyhén csökkentik állományukat. A helyzet az előző hónapoz képest 5 ponttal romlott.**

⁴ Itt azért hasonlítottuk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

Üzleti helyzet, teljesítmény

A **vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest **romló**, -4 ponton állt 2024. októberben, ugyanakkor nem változott az előző hónaphoz képest. A mutató **két szektorban** (szálláshely-szolgáltatás, egyéb turisztikai szektor) **pozitív, egyben pedig negatív** (vendéglátás). Létszám kategóriák szerint a cégek előző év azonos időszakához mért üzleti helyzete két méretkategóriában javult szeptemberhez képest, egyben stagnált, egyben pedig romlott.

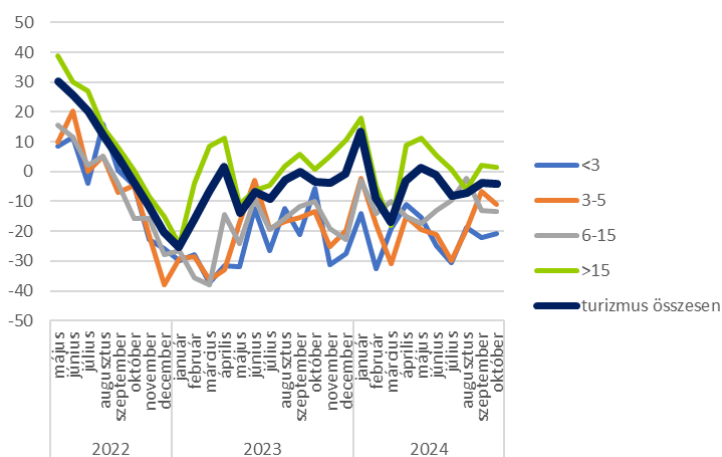
Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban létszám kategória szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

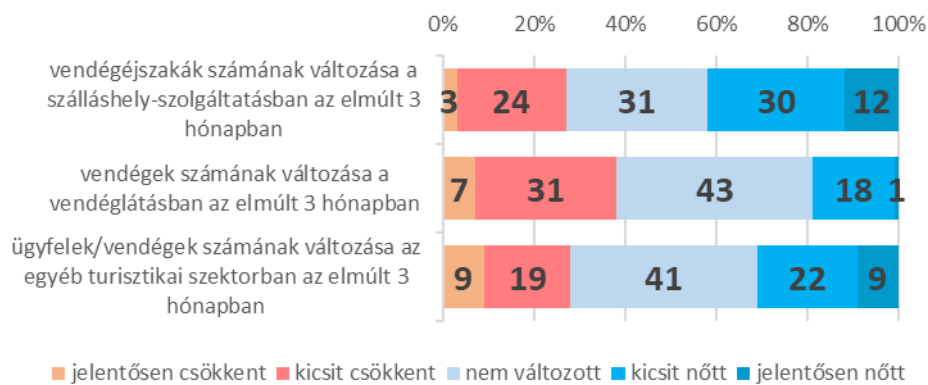

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A **vendégéjszakák számában** a szállásadók **42%-a** jelzett növekedést (12% jelentős mértékűt) **az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához képest**, míg 27%-uk számolt be visszaesésről (3% jelentős mértékűről). A **vendéglátásban** működők teljesítménye ennél kissé rosszabb volt, **19%-uk számolt be vendégforgalom növekedésről** (1% jelentős mértékűről) **az előző év azonos időszakához képest**, míg **38% számolt be visszaesésről** (7% jelentős mértékűről). Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **31%-a számolt be ügyfélforgalom növekedésről** (9% jelentős mértékűről) **az előző év azonos időszakához képest**, míg **28% számolt be visszaesésről** (9% jelentős mértékűről).

Alágazati teljesítmény változása az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2024. október (megoszlás, %)

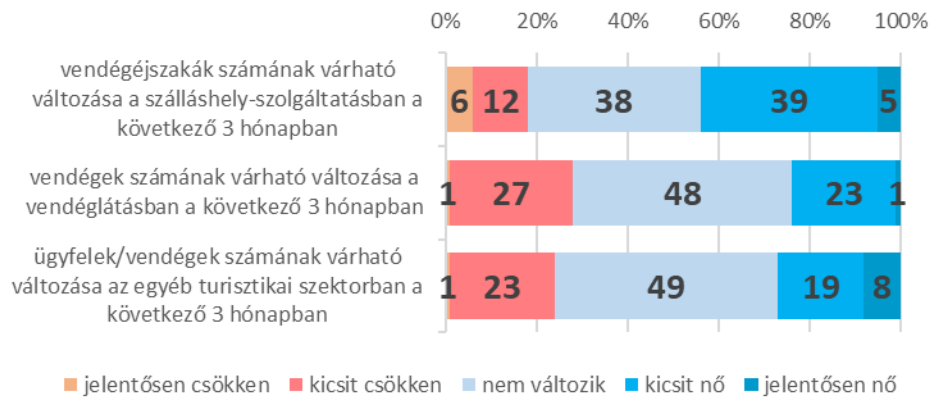

Forrás: GKI

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) **10 ponttal +4 pontra nőtt 2024. októberben. Az index értéke ezzel 5 ponttal meghaladja a 2023. októberit**, így az ágazat kedvezőbb helyzetét mutatja az egy évvel ezelőttihez képest. Ugyanakkor még ezzel is valamelyest elmarad a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexétől (+9 pont), jelentősen meghaladja ugyanakkor a nemzetgazdasági átlagot (-23 pont), valamint az építőipar (-36 pont), az ipar (-38 pont) és a kereskedelem (-19 pont) átlagait.

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest **a szállásadók 44%-a növekedést**, 38%-uk stagnálást, 18%-uk visszaesést vár a vendégéjszakák számában. **A vendéglátásban működők közül 24% vár vendégforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, míg 48% stagnálást, 28%-uk pedig visszaesést vetít előre. Az **egyéb turisztikai szektorban** működők **27%-a vár ügyfélforgalom növekedést** az előző év azonos időszakához képest, 49%-uk stagnálást prognosztizál, míg visszaesést 24% vár.

Alágazati teljesítmény várható változása a következő 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2024. október (megoszlás, %)

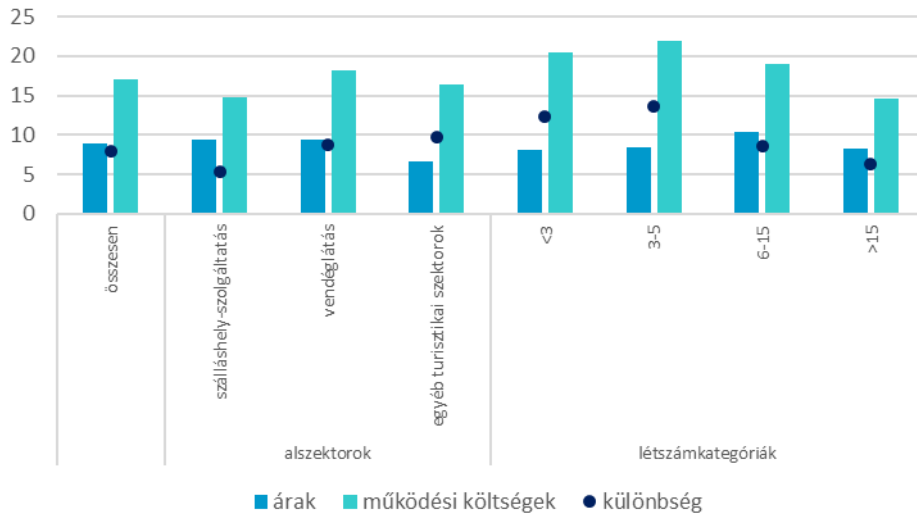
Forrás: GKI

Árak, költségek

2024. októberben a turisztikai cégek 58%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (szeptemberben 57% volt ez az arány) **az előző év azonos időszakához mérten**, 40%-uk nem változtatott az árakon, míg csökkenést 2% jelzett. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél kisebb cégek emeltek árat a legkisebb arányban (48%). A 3-5 fős cégeknél 52%, 6-15 fős cégeknél 53%, a 15 főnél nagyobb cégeknél 62% emelt (minden kategóriában emelkedett ez az arány). **Az áremelkedés átlagosan 9%-os volt** (szeptemberben is 9%-ot mértünk) **az előző év azonos időszakához mérten. Vagyis a működési költségek és a szolgáltatási árak emelkedése közötti olló októberben az előző hónaphoz képest szűkült.**

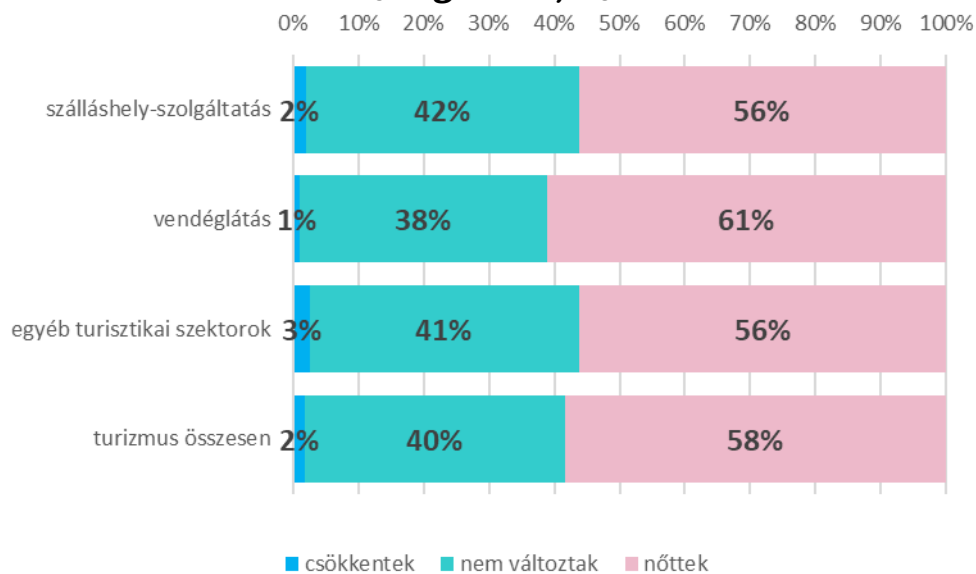
Az áremelés az egyéb turisztikai szektorban, majd a vendéglátásban fedezte legkevésbé a működési költség növekedését. Létszámkategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztatók esetében volt a legkisebb az árak és a működési költségek változásának különbözete, tehát ők tudták leginkább érvényesíteni áraikban a költségnövekményt.

Árak és működési költségek változása az előző 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2024. október (%)

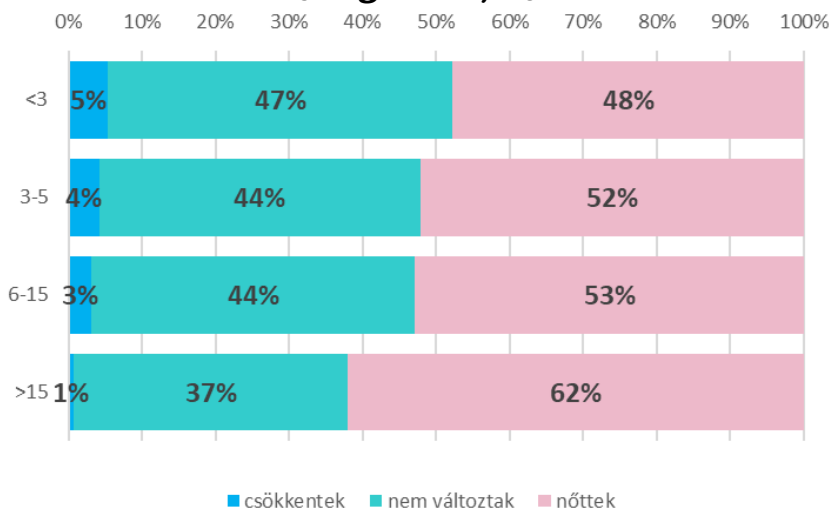
Forrás: GKI

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

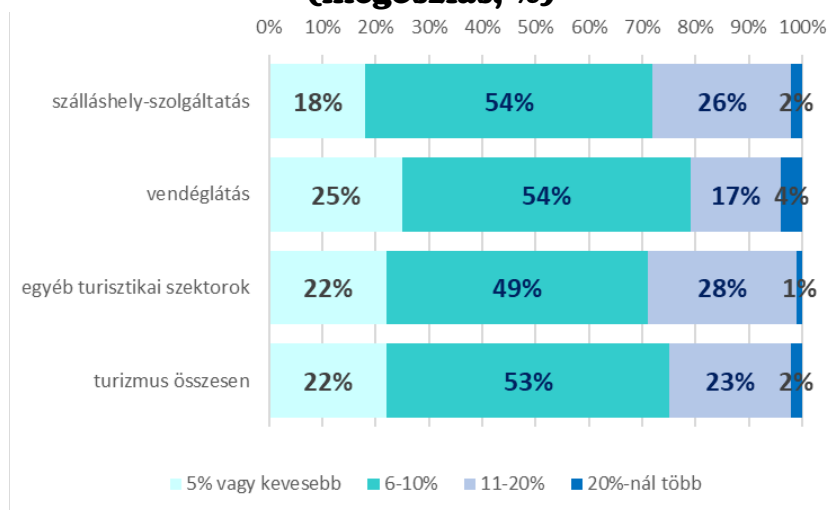
Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban létszámkategória szerint - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az áremelést végrehajtó turisztikai cégek 22%-a 5%-kal vagy ennél kisebb mértékben növelte árait az előző év azonos időszakához képest, 53%-a 6-10% között (a legtöbb cég e kategóriába esik), 23%-a 11-20% között, míg a fennmaradó 2%-a ennél is többel emelt. A szálláshely-szolgáltatásban a szállásadók 18%-a 6% alatti, 54%-a 6-10% közötti emelést valósított meg, míg 28%-uk ennél többet. A vendéglátásban a cégek 25%-a 6%-nál kisebb, 54%-a 6-10% közötti, míg 21%-a ennél nagyobb mértékben emelt. Az egyéb turisztikai szektorban működők 22%-a maximum 5%-ot emelt, 49%-a 6-10% között, míg 29%-a 10%-nál nagyobb ütemben emelte árait.

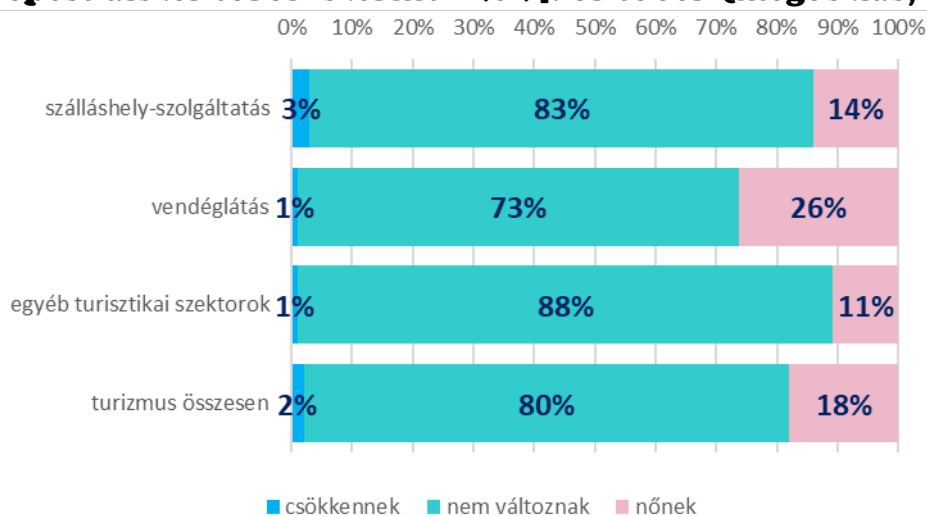
Az áremelés mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

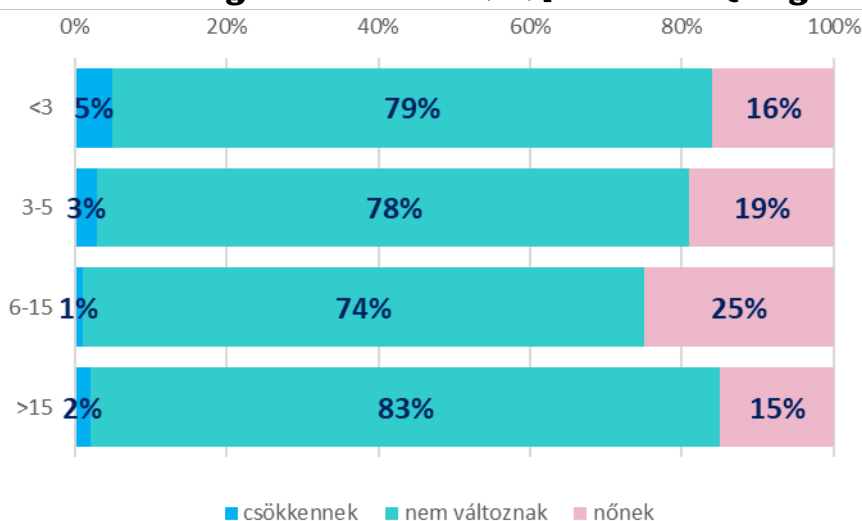
Októberben a turisztikai cégek 18%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát (szeptemberben is 18% volt ez az arány), 80%-uk nem változtat az árakon, míg csökkentést 2% tervez (szeptemberben 10% volt ez az arány). A szálláshely-szolgáltatásban 14% az emelést tervezők aránya, a vendéglátásban 26%, míg az egyéb turisztikai szektorban 11%. **A turisztikai cégek 11%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog** (mely arány 1 százalékponttal alacsonyabb a szeptemberben mértnél).

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

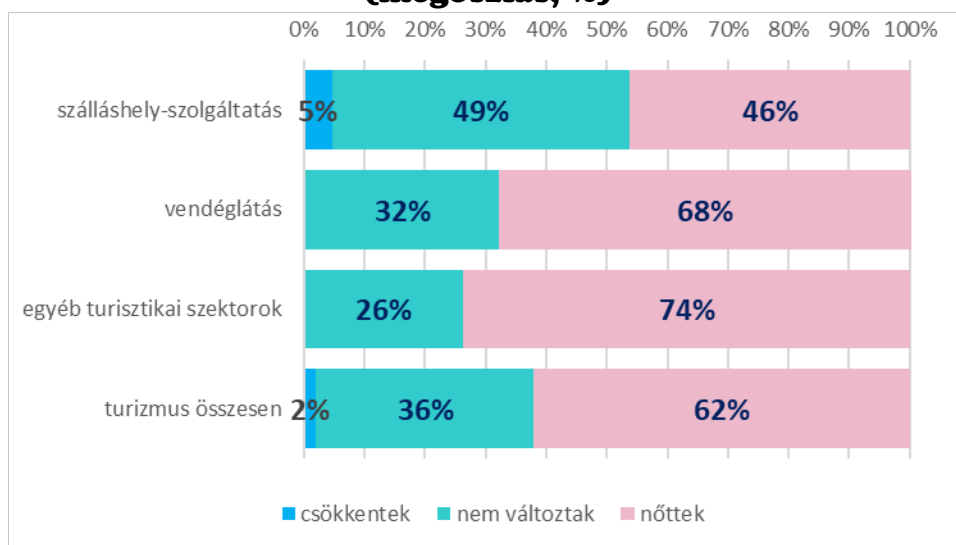
Az árak múltbéli és jövőbeli alakulása - 2024. október (megoszlás, teljes tábla=100%)

		elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest		
		csökkent	nem változott	nőtt
a következő 3 hónapban várhatóan a jelenlegihez képest	csökken	0%	1%	1%
	nem változik	1%	31%	47%
	nő	0%	8%	11%

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 62%-a működési költségei⁵ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten, 36% esetében nem változtak e költségek, míg 2% jelzett csökkenést. A szálláshely-szolgáltatásban működő cégek 46%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a vendéglátásban működők 68%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 74%-a.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint az előző év azonos időszakához mérten - 2024. október (megoszlás, %)

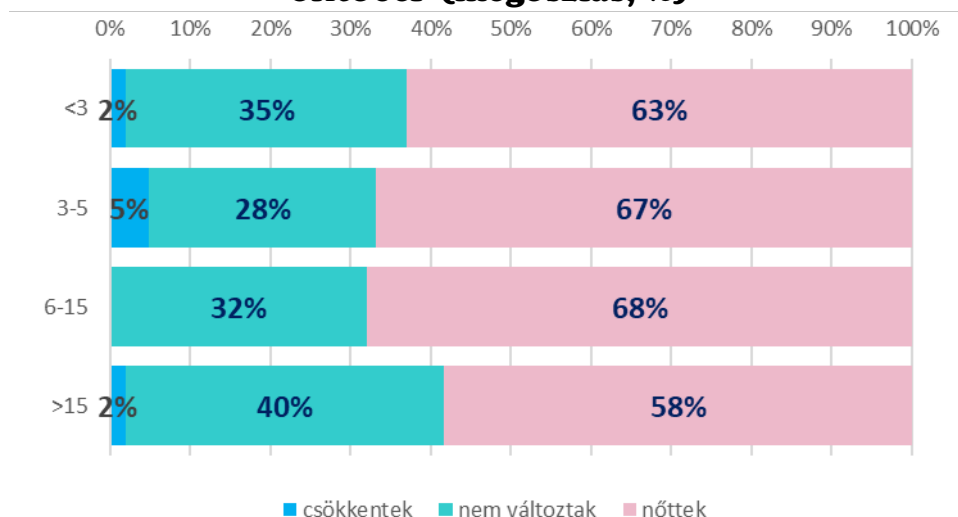

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerint **a 15 főnél többet foglalkoztató cégek 58%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan az előző év azonos időszakához mérten**, a 6-15 fősök 68%-a, a 3-5 fősök 67%-a, míg a náluk kisebbeknek a 63%-a.

⁵ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

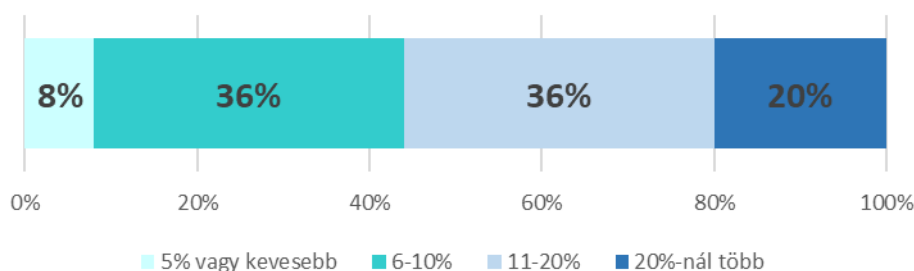
A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban létszám kategóriák szerint az előző év azonos időszakához mérten - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A működési költségek az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten átlagosan 17%-kal nőttek a szektorban (mely magasabb a szeptemberben mért 14%-nál). A turisztikai cégek 8%-a 5%-os vagy ennél kisebb költségnövekedést érzékelt, 36%-a 6-10% közöttit, 36%-a 11-20% közöttit, míg a fennmaradó 20% ennél többet.

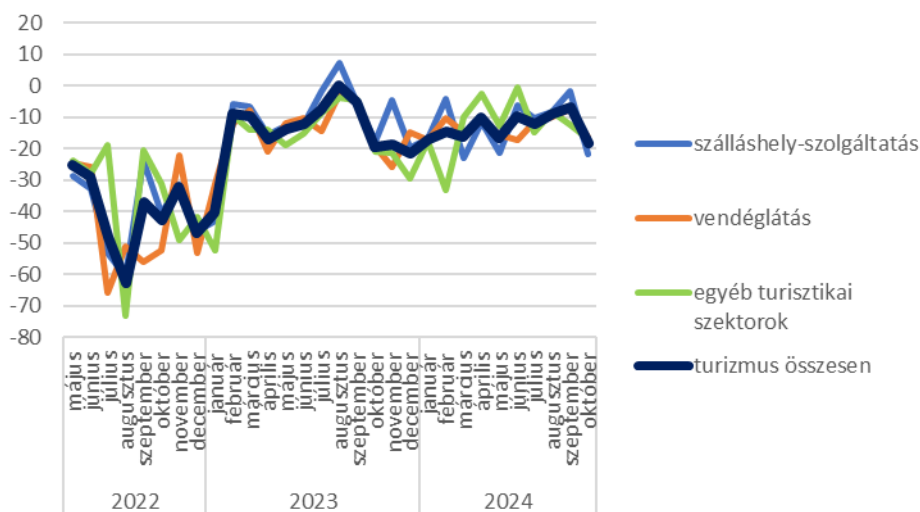
A működési költségek növekedésének mértéke az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához mérten - 2024. október (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A várt működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -18 ponton áll, vagyis a vállalkozások **költségemelkedést várnak**. Az index értéke 11 ponttal romlott az előző hónaphoz képest. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban -22 pont (20 pontos csökkenés szeptemberhez képest), a vendéglátásban -16 pont (8 pontos romlás), míg az egyéb turisztikai szektorban -17 pont (5 pontos romlás).

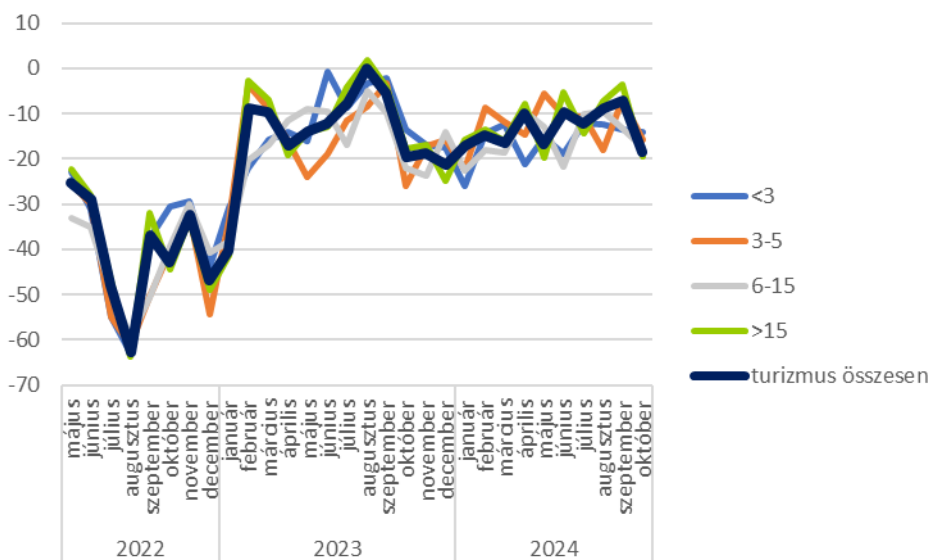
A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

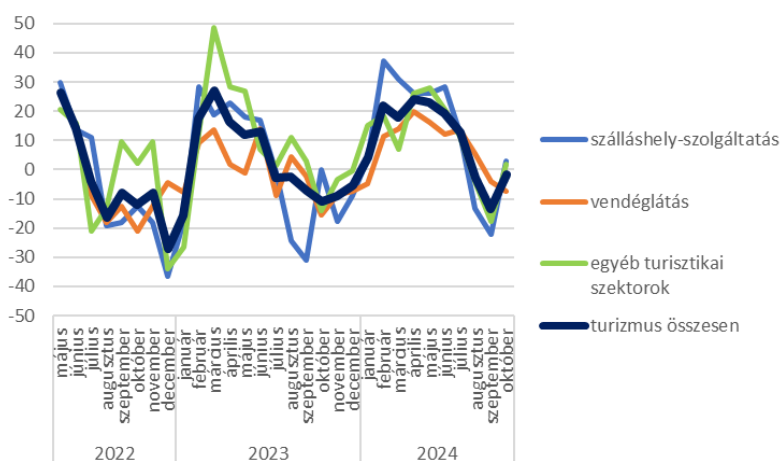
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

Eredményesség

Az **üzleti tevékenység eredményének indexe** a jelenhez képest a következő három hónapra -2 ponton áll, mely jelentős, **12 pontos emelkedést jelent szeptemberhez képest** (2023. októberhez képest ez 9 ponttal magasabb). **Szeptemberhez képest a szálláshely-szolgáltatásban 25 ponttal, az egyéb turisztikai szektorban 20 ponttal javult, míg a vendéglátásban 3 ponttal romlott az eredményességi index (+3, -2, illetve -7 pontra).**

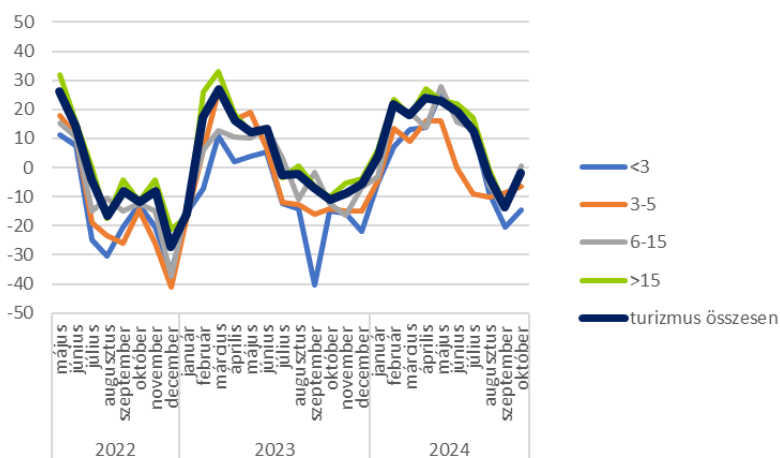
Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május - 2024. október (pont)

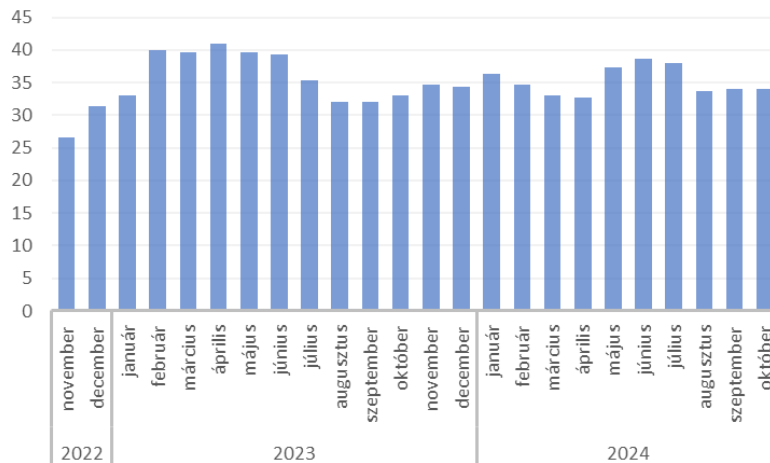
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Fejlesztések

A **turisztikai cégek 35%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben** (ez a felmérés eddigi 2,5 évét tekintve átlagos arány), mely kissé magasabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 34%, illetve magasabb, mint az egy évvel ezelőtti 32%.

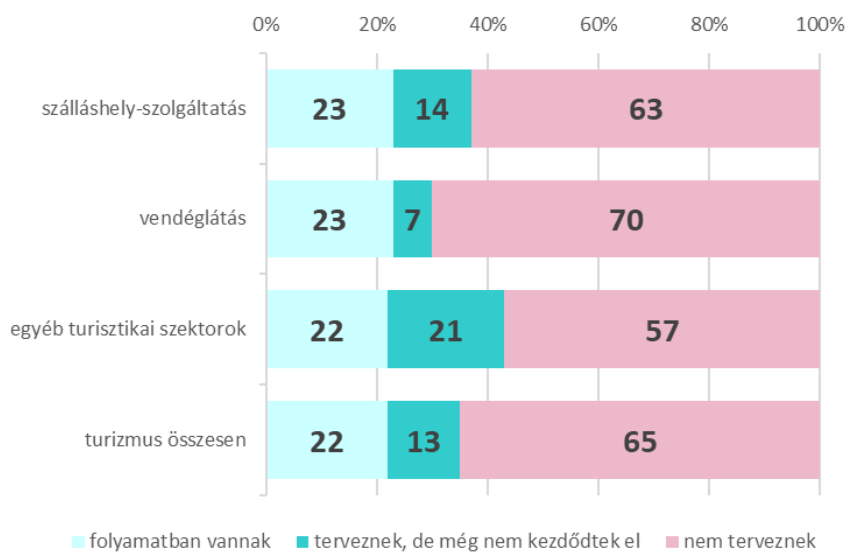
Fejlesztést tervező cégek aránya - 2022. november - 2024. október (% , 3 hónap mozgóátlaga)

Forrás: GKI

A szálláshely-szolgáltatásban működők 37%-a, a vendéglátásban működők 30%-a, az egyéb turisztikai szektorok cégeinek 43%-a fejleszt már most vagy a következő egy évben.

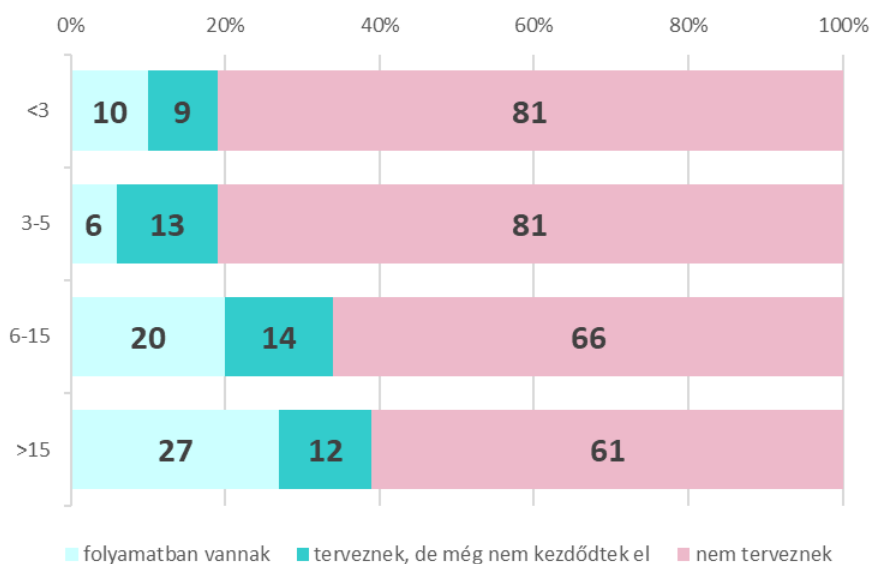
Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2024. október (megoszlás)

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerinti bontást vizsgálva a 15 fő felettiak 39%-a fejleszt a következő 12 hónapban. Az ennél kisebb cégek kisebb arányban fejlesztenek, a 6-15 fősök 34%-a, a 3-5 fősök, illetve a 3 fő alattiak 19-19%-a tervez fejlesztést.

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2024. október (megoszlás)

Forrás: GKI